

การศึกษากระบวนการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560
Exploring the Learner Development Process: An Investigation into the Four
Fundamental Elements of Students in the Faculty of Education at Rambhai Barni
Rajabhat University, under the Royal Policy of Education, B.E. 2560

เจนวิทย์ วารีboro*, วิวัฒน์ เพชรศรี, ธีรพงษ์ จันทร์เปียง, อติราช เกิดทอง

Janewit Wareebor, Wiwat Petsri, Theerapong Janprieng, Atirath Kerdthong

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี 22000

Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi 22000 Thailand

*Corresponding author E-mail: janewit.w@rbru.ac.th

(Received: October 12 2023; Revised: December 7 2023; Accepted: December 27 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา และ (2) พัฒนาตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริหาร และอาจารย์ จำนวน 12 คน บัณฑิตครู จำนวน 12 คน และนักศึกษา จำนวน 12 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ส่วนระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ จำนวน 50 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างสำหรับกระบวนการพัฒนานักศึกษา และแบบประเมินพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อความ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการพัฒนาของคณะครุศาสตร์ มี 2 ลักษณะ คือ การพัฒนาผ่านรายวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะด้าน และการพัฒนาผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร (2) ตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ได้แก่ ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มี 5 ตัวชี้วัด 4 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.15-4.58 และค่าแอลฟาครอนบัก เท่ากับ 0.87 ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มี 7 ตัวชี้วัด 4 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.52-4.75 และค่าแอลฟาครอนบัก เท่ากับ 0.91 ด้านที่ 3 มีงานทำ-มีอาชีพ มี 14 ตัวชี้วัด 2 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.43-4.78 และค่าแอลฟาครอนบัก เท่ากับ 0.95 และด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี มี 15 ตัวชี้วัด 3 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.52-4.88 และค่าแอลฟาครอนบัก เท่ากับ 0.94 เมื่อพิจารณาความเป็นเอกมิติ พบว่า ทุกโครงสร้างมีค่าไอเกนมากกว่า 1 เพียงค่าเดียว โดยมีค่าอยู่ในช่วง 1.83-5.59

คำสำคัญ : พระบรมราโชบายด้านการศึกษา; กระบวนการพัฒนา

Abstract

This research aimed to achieve two primary objectives: (1) a comprehensive investigation into the development process of the four fundamentals under the Royal Policy of education and (2) the identification of development indicators of the four Infrastructures aligned with the Royal Policy of education. The study was conducted in two phases, with the target groups for Phase 1 comprising 12 executives, 12 lecturers, 12 graduates, and 12 students, selected through purposive sampling. Phase 2 involved 50 lecturers, also derived from purposive sampling. Research instruments included a semi-structured interview form for assessing the student development process and a questionnaire focused on the four fundamentals under the Royal Policy of Education. Data analysis methods encompassed content analysis, average, and exploratory factor analysis.

The findings revealed two distinct characteristics in the development model of the Faculty of Education: (1) a dual approach involving curriculum-based development comprising general education and specific courses, as well as development based on co-curricular activities, and (2) the identification of indicators for the four Infrastructures under the Royal Policy of Education. In Aspect 1, encompassing the right attitude towards the country, five indicators and four sub-structures were identified. The average consistency values ranged from 4.15 to 4.58, with a Cronbach's alpha value of 0.87. Aspect 2, focusing on the stable life foundation - the moral, revealed seven indicators and four sub-structures, with average consistency values ranging from 4.52 to 4.75 and a Cronbach's alpha value was 0.91. Aspect 3, on job holders having a career, comprised fourteen indicators and two sub-structures, with average consistency values ranging from 4.43 to 4.78 and a Cronbach's alpha value of 0.95. lastly, Aspect 4, emphasizing good citizenship, featured fifteen indicators and three sub-structures, with average consistency values ranging from 4.52 to 4.88 and a Cronbach's alpha value of 0.94. When considering unidimensional, it was found that every structure had only one eigenvalue greater than 1, with values ranging from 1.83 to 5.59.

Keywords : the Royal Policy of Education; development process

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ทรงมีพระราชดำรัสว่า “การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ การศึกษาต้องสร้างให้คนไทยมีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีอาชีพ มีงานทำ และมีความเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย” โดยทรงมอบพระบรมราโชบายด้านการศึกษาว่า การศึกษาต้องสร้างให้คนไทยให้มีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ 1) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง 3) มีอาชีพ มีงานทำ และ 4) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย สอดคล้องกับทักษะที่สำคัญของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งครูจะมีส่วนสำคัญในการทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ทางวิชาการและจิตสำนึกที่ดี รู้จักการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความรู้ ความประพฤติ และทัศนคติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) กระทรวงอุดมศึกษาเป็นอีกหนึ่งหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา โดยร่วมมือกับ 11 มหาวิทยาลัยราชภัฏผ่านโครงการ “วิศวกรรมสังคม สร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยวิจัยและนวัตกรรม” กล่าวคือ บัณฑิตกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศล้วนผลิตโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมุ่งเน้นในการพัฒนาคนและพื้นที่เป็นหลัก วิศวกรรมสังคมเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญที่จะช่วยสร้างชุมชนเข้มแข็งและสร้างเสริมสมรรถนะผู้เรียนให้สมบูรณ์ด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ ได้แก่ การมีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อบ้านเมือง การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ซึ่งวิศวกรรมสังคมที่ได้รับการพัฒนาทักษะจะสามารถเป็นสื่อกลางในการประสานประโยชน์ของทุกภาคส่วน เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดการพัฒนานักศึกษามีความสามารถและทักษะเพื่อการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนได้และเกิดการสร้างนวัตกรรมตามมา (พรนภา สวัสดิ์, 2564) การนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มาบูรณาการร่วมกับหลักสูตรการศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สถาบันการศึกษาทุกระดับต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นตัวบ่งชี้ถึงทิศทางการขับเคลื่อนระดับประเทศ กล่าวคือ 1) การมีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อบ้านเมืองเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนมีมุมมองที่ดีต่อระบบสังคมภายในประเทศ 2) การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรมเป็นการฝึกให้เยาวชนรู้จักการสร้างสังคมให้น่าอยู่ เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน ปราศจากการคึดคั่งผู้อื่น 3) การมีงานทำ มีอาชีพ เป็นการเสริมสร้างและส่งเสริมทักษะทางอาชีพของเยาวชนมีศักยภาพในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน และ 4) การเป็นพลเมืองดีที่ดีเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนมีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีน้ำใจ เอื้ออาทร

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา อาทิเช่น พันธกิจด้านบริการวิชาการ คือ ให้บริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมบนฐานของการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนให้เข้มแข็งและยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับพื้นที่ชุมชน พันธกิจด้านผลิตครู คือ ผลิตและพัฒนาครูที่ได้มาตรฐานวิชาชีพ จิตวิญญาณความเป็นครู ให้มีความเป็นมืออาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่การศึกษา 4.0 (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2564) โดยรวมจะเห็นว่าพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่น ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพในการทำงาน เป็นไปตามมาตรฐานของวิชาชีพ จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเข้ามามีบทบาทสำคัญในหลักสูตรการศึกษา ดังนั้นจำเป็นต้องผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะบัณฑิตครูซึ่งรับหน้าที่สำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนประเทศ กล่าวคือ นอกจากจะฝึกฝนให้ตนเองมีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ด้านแล้ว ยังมีหน้าที่ฝึกฝนเยาวชนไทยให้มีคุณสมบัติดังกล่าวด้วย เพราะครูเป็นบุคลากรขับเคลื่อนที่สำคัญในการปลูกฝังจิตสำนึก ทักษะเชิงวิชาชีพเบื้องต้นให้กับนักเรียน ฉะนั้นการศึกษานี้จึงมีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการ โดยประการแรก จะเน้นศึกษาระบบการพัฒนา นักศึกษาคณะครุศาสตร์ให้มีคุณสมบัติตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา และประการที่ 2 เป็นการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินระดับพื้นฐานผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ซึ่งในประการที่ 2 ยังไม่มีแบบประเมินที่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาแบบประเมินโดยการนำข้อมูลการศึกษากระบวนการพัฒนานักศึกษาในประการแรกมาสังเคราะห์เชื่อมโยงกับโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา และแบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู (คณะอนุกรรมการอำนวยการทดสอบ, 2564: 6-9) จากนั้นกำหนดเป็นตัวชี้วัดจำแนกเป็นรายด้าน ตามโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน และนำตัวชี้วัดทั้งหมดให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงพินิจและความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก นอกจากนี้เพื่อให้การตรวจสอบคุณภาพของตัวชี้วัดมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มการตรวจสอบความเกี่ยวพันหรือเชื่อมโยงกันระหว่างตัวชี้วัด หรือการตรวจสอบความเป็นเอกมิติ โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Hair et al., 2014: 122-123) จากเป้าหมายทั้งหมดในการศึกษานี้ จะทำให้ได้ทราบจุดอ่อน จุดแข็ง นำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมหรือกระบวนการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมสืบไป

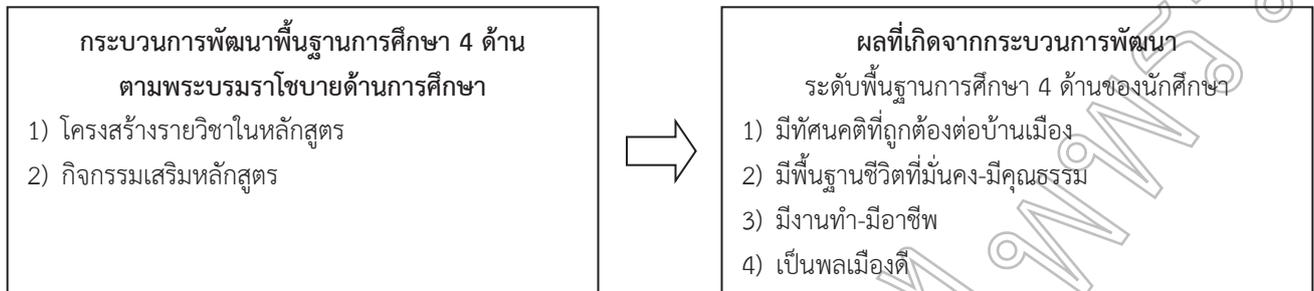
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560

2. เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ของ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตาม พระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ระยะ ตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาพื้นฐานผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร และอาจารย์ คณะครุศาสตร์ จำนวน 12 คน 2) บัณฑิตครู จำนวน 12 คน 3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 จำนวน 12 คน โดยทั้ง 3 กลุ่ม ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเงื่อนไข คือ เป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ส่วนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีของ Hennink & Kaiser (2022: 7) ซึ่งระบุว่า จากการสังเคราะห์งานวิจัยซึ่งเป็นการศึกษา การอ้อมตัวของข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ข้อมูล จะอ้อมตัวที่ 12-13 หน่วยการสัมภาษณ์ ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ อ้อมตัวจากกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวน หน่วยตัวอย่าง กลุ่มละ 12 คน

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน

ประชากร ได้แก่ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 50 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเงื่อนไข คือ เป็นผู้ที่เคยเข้าร่วม หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างตามคำแนะนำของ Hair et al. (2014: 100) ซึ่งระบุว่า การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจจะใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ 50 หน่วยตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับกระบวนการ พัฒนานักศึกษาให้มีพื้นฐานการศึกษา 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) ฉบับผู้บริหาร กับอาจารย์ มีจุดประสงค์ในการสัมภาษณ์ 2 ข้อ ได้แก่ 1.1) เพื่อ ต้องการทราบจำนวนและลักษณะของโครงการที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ดำเนินการตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 จำแนกตามด้าน มีจำนวน 4 ข้อคำถาม และ 1.2) เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ และการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร และคณาจารย์ มีจำนวน 4 ข้อคำถาม ซึ่งทั้ง 8 ข้อคำถาม มีค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การสัมภาษณ์กับข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 1.00 และ 2) ฉบับบัณฑิตครูกับนักศึกษา 2.1) เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกิจกรรมของโครงการที่คณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ดำเนินการตาม พระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 มีจำนวน 4 ข้อคำถาม และ 2.2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโครงการที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ดำเนินการตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 มีจำนวน 4 ข้อคำถาม ซึ่งทั้ง 8 ข้อคำถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การสัมภาษณ์กับ ข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 1.00

2. แบบประเมินพื้นฐานการศึกษา 4 ด้าน ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามพระบรม ราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 จำนวน 1 ฉบับ สร้างขึ้นโดย การนำข้อมูลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสังเคราะห์เชื่อมโยงกับ โครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาและ แบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติงานและ การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามประกาศคณะกรรมการ ครูสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะ

ทางวิชาชีพรู พ.ศ. 2564 (คณะอนุกรรมการอำนวยการทดสอบ, 2564: 6-9) ซึ่งแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง จำนวน 5 ข้อ 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม จำนวน 7 ข้อ 3) มีงานทำ-มีอาชีพ จำนวน 14 ข้อ และ 4) เป็นพลเมืองดี จำนวน 15 ข้อ (ผลการตรวจสอบคุณภาพปรากฏในผลการวิจัยตอนที่ 2)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ศึกษากระบวนการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ด้วยการวิเคราะห์เชิงข้อความ (Content analysis) โดยแบ่งข้อมูลสัมภาษณ์ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหาร และอาจารย์ 2) บัณฑิตครู และ 3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี จากนั้นนำข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม มาสังเคราะห์และสรุปถึงกระบวนการพัฒนานักศึกษา

2. วิเคราะห์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ซึ่งนำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและใช้เกณฑ์การแปลผลแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของบุญชม ศรีสะอาด (2561: 68) 2) ความเที่ยงในรูปแบบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha : α) และ 3) ความเป็นเอกมิติ (Unidimensional) โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (EFA)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษากระบวนการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560

ตารางที่ 1 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับพื้นฐาน 4 ด้าน

องค์ประกอบ	รายวิชา/กิจกรรม
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	
1.1 ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง	1. รายวิชาศาสตร์พระราชาร่วมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 2. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี
1.2 การยึดมั่นในศาสนา	1. โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักษาประเพณี
1.3 ความมั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์	1. รายวิชาศาสตร์พระราชาร่วมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
1.4 ความเอื้ออาทรต่อสังคม	1. โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2. โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักษาประเพณี
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม	
2.1 การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี	1. รายวิชาการคิดเชิงเหตุผล 2. รายวิชาทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ
2.2 การปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม	1. รายวิชาคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณความเป็นครู 2. รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู 3. โครงการพัฒนานักศึกษาคูสู่ศตวรรษที่ 21
2.3 การปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดีเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว	1. โครงการพัฒนานักศึกษาคูสู่ศตวรรษที่ 21
2.4 การสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง	1. โครงการพัฒนานักศึกษาคูสู่ศตวรรษที่ 21
3. มีงานทำ-มีอาชีพ	
3.1 การฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนสู่งานทำงานจนสำเร็จ	1. รายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1-4
3.2 การฝึกฝนให้บัณฑิตทำงานอย่างมืออาชีพ (รวมด้านการฝึกฝนให้บัณฑิตทำงานเป็นกับด้านการสนับสนุนบัณฑิตมืออาชีพมีงานทำ)	1. รายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป 2. รายวิชาในกลุ่มวิชาชีพครู 3. รายวิชาในกลุ่มวิชาเอก 4. โครงการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครู

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	รายวิชา/กิจกรรม
	5. โครงการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพครู 6. โครงการเตรียมความพร้อมจากนักศึกษาครูสู่การทำงาน
4. เป็นพลเมืองดี	
4.1 การเป็นพลเมืองดีในองค์กรวิชาชีพครู	1. รายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1-4 2. โครงการพัฒนานักศึกษาครูสู่ศตวรรษที่ 21
4.2 การส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี	1. โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี
4.3 การเป็นพลเมืองดีในสังคมไทย	1. รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง 2. โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ 3. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี

จากการศึกษากระบวนการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของ นักศึกษา พบว่า มีการปลูกฝัง ส่งเสริมผ่านรายวิชาทั้ง 2 หมวด ได้แก่ หมวดการศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะ (กลุ่มวิชาเอกกับวิชาชีพครู) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร 7 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนานักศึกษาครูสู่ศตวรรษที่ 21 2) โครงการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพครูและความพร้อมสู่อาชีพครู 3) โครงการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษา ด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน 4) โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5) โครงการเตรียมความพร้อมจากนักศึกษาครูสู่การทำงานในอาชีพครู 6) โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี และ 7) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีทางสังคม โดยในแต่ละด้านมีรายวิชาและกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักศึกษารวมกันไม่ต่ำกว่า 5 รายวิชา

ตอนที่ 2 การพัฒนาตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การพัฒนาตัวชี้วัดเป็นการค้นหาคุณลักษณะที่สะท้อนตัวแปรนั้น ๆ ซึ่งคุณภาพในการสะท้อนของตัวชี้วัดจำเป็นต้องมีการตรวจสอบทั้งในด้านความตรง (Validity) และความเที่ยง (reliability) โดยต้องเลือกประเภทความตรงและความเที่ยงให้สอดคล้องกับที่มาของข้อมูล สำหรับการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นำมาเชื่อมโยงกับโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ถูกกำหนดขึ้นโดยไม่มีนิยามศัพท์ที่ชัดเจน เป็นการระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ไม่สามารถสร้างตัวชี้วัดจากนิยามศัพท์ได้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาระบบการพัฒนานักศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นำมาเชื่อมโยงกับโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 แล้วกำหนดเป็นตัวชี้วัดจำแนกเป็นรายด้าน จากบริบท

ดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกการตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยให้คณาจารย์คณะครุศาสตร์เป็นผู้พิจารณา และตรวจสอบความเที่ยงในรูปแบบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก นอกจากนี้ เพื่อให้การตรวจสอบคุณภาพของตัวชี้วัดมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มการตรวจสอบความเกี่ยวพันหรือเชื่อมโยงกันระหว่างตัวชี้วัด “กลุ่มตัวชี้วัดเป็นตัวแทนของโครงสร้างด้านเดียวกัน” หรือเรียกว่า การตรวจสอบความเป็นเอกมิติ (Unidimensional) โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ ดังนั้นตอนที่ 2 จึงแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ และความสอดคล้องภายใน

การตรวจสอบความตรงเชิงพินิจผู้วิจัยใช้ประเภทข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดย ระดับ 5 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าตัวชี้วัดสอดคล้องกับนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ มากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง ตัวชี้วัดสอดคล้องกับนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ มาก ระดับ 3 หมายถึง ตัวชี้วัดสอดคล้องกับนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ ปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง ตัวชี้วัดสอดคล้องกับนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ น้อย และระดับ 1 หมายถึง ตัวชี้วัดสอดคล้องกับนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ น้อยที่สุด ส่วนเกณฑ์การแปลความหมายผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2561: 68) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 ค่าความตรงเชิงพินิจ และสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (α) ตามโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน

โครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา 4 ด้าน	ตัวชี้วัด	Face Validity	
		$\bar{X}$	แปลผล
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ($\alpha = 0.87$)			
1.1 ความรู้ความเข้าใจต่อชาติ บ้านเมือง	1. ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง โดยสามารถนำมา ปรับใช้/ในการจัดการเรียนรู้	4.43	มาก
	2. ติดตามข้อมูลและปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม	4.33	มาก
1.2 การยึดมั่นในศาสนา	3. ริเริ่ม วางแผนหรือเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และพัฒนา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	4.15	มาก
1.3 ความมั่นคงในสถาบัน	4. ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม ภายใต้ระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.58	มากที่สุด
1.4 ความเอื้ออาทร	5. อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นภายใต้หลักการที่ถูกต้อง	4.55	มากที่สุด
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ($\alpha = 0.91$)			
2.1 การรู้จักแยกแยะ สิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี	1. ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา และปฏิบัติกับทุกคนด้วยความเท่าเทียม	4.73	มากที่สุด
2.2 การปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม	2. รักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม	4.75	มากที่สุด
	3. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ	4.70	มากที่สุด
	4. ปฏิบัติตนยึดความเป็นธรรม เท่าเทียม อยู่ร่วมกันอย่างสันติ	4.70	มากที่สุด
	5. ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค	4.52	มากที่สุด
2.3 การปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งชั่ว	6. ไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ โดยมิชอบ	4.68	มากที่สุด
2.4 สร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง	7. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ และคุณลักษณะ ที่ดีงาม ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับช่วงวัย	4.63	มากที่สุด
3. มีงานทำ-มีอาชีพ ($\alpha = 0.95$)			
3.1 การฝึกฝนให้เด็กและ เยาวชนสู่งาน ทำงานจน สำเร็จ	1. สามารถดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.73	มากที่สุด
	2. สามารถรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	4.58	มากที่สุด
	3. ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยความเอาใจใส่	4.65	มากที่สุด
	4. กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	4.73	มากที่สุด
	5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ และความคิดริเริ่ม	4.70	มากที่สุด
3.2 การฝึกฝนให้บัณฑิตทำงาน อย่างมืออาชีพ	6. วิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	มาก
	7. สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดและมีความเป็นนวัตกร	4.53	มากที่สุด
	8. สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีปัญญา รู้คิดและมีความเป็นนวัตกร	4.58	มากที่สุด
	9. สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดและมีความเป็นนวัตกร	4.60	มากที่สุด
	10. สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีความสุขในการเรียน	4.78	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

โครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา 4 ด้าน	ตัวชี้วัด	Face Validity	
		$\bar{X}$	แปลผล
	11. สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน	4.73	มากที่สุด
	12. สามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน	4.43	มาก
	13. สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.73	มากที่สุด
	14. นำเทคนิค หรือความรู้ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาประยุกต์ใช้เป็น	4.55	มากที่สุด
4. เป็นพลเมืองดี ($\alpha = 0.94$)			
4.1 การเป็นพลเมืองดีในองค์กร วิชาชีพครู	1. เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.73	มากที่สุด
	2. ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู	4.83	มากที่สุด
	3. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎกติกาของโรงเรียน ทั้งในด้านการปฏิบัติ การสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน	4.88	มากที่สุด
	4. สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.53	มากที่สุด
	5. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ	4.70	มากที่สุด
	6. สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	4.75	มากที่สุด
4.2 การส่งเสริมให้ทุกคน มีโอกาสทำหน้าที่เป็น พลเมืองดี	7. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน	4.53	มากที่สุด
	8. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียน	4.53	มากที่สุด
	9. สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง	4.52	มากที่สุด
	10. สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน	4.53	มากที่สุด
4.3 การเป็นพลเมืองดี ในสังคมไทย	11. สามารถรายงานการศึกษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น	4.53	มากที่สุด
	12. สามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม	4.75	มากที่สุด
	13. สามารถรายงานการศึกษาสภาพแวดล้อมของชุมชน	4.52	มากที่สุด
	14. สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ	4.75	มากที่สุด
	15. ริเริ่ม วางแผนหรือเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และพัฒนาสังคม/ศิลปวัฒนธรรม/สิ่งแวดล้อม	4.55	มากที่สุด

2. การตรวจสอบความเป็นเอกมิติ (Unidimensional)

การตรวจสอบความเกี่ยวพันหรือเชื่อมโยงกันระหว่าง
ตัวชี้วัด หรือเรียกว่า การตรวจสอบความเป็นเอกมิติ (Unidimensional)
โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ แบบไม่มีการหมุนแกน ซึ่งจะ
พิจารณาจาก 1) ค่า Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling
adequacy (KMO) โดยมีเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ 0.80 ขึ้นไป
อยู่ในระดับดี, 0.70-0.79 อยู่ในระดับพอใช้, 0.60-0.69 อยู่ในระดับ
ยอมรับได้, 0.50-0.59 อยู่ในระดับไม่ค่อยดีแต่ก็พอยอมรับได้ และ
ต่ำกว่า 0.50 อยู่ในระดับใช้ไม่ได้ (Hair et al., 2014: 102)
2) ค่าไอเกน (Eigen value) ควรมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง 1 ค่า และ
3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
แสดงถึงความสัมพันธ์ที่ตรงระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ
(Tavakol & Wetzel, 2020: 245)

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกมิติ

1. ด้านการมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง พบว่า
องค์ประกอบที่ 1 ด้านความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง มีทั้งหมด
2 ตัวชี้วัด 1) ค่า KMO เท่ากับ 0.50 อยู่ในระดับไม่ค่อยดีแต่ก็พอ
ยอมรับได้ 2) ค่าไอเกน เท่ากับ 1.834 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง
1 ค่า และ 3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.96 โดยทั้ง 2 ตัวชี้วัด
แสดงถึงโครงสร้างเชิงประจักษ์ได้ร้อยละ 91.68 ส่วนองค์ประกอบ
ที่ 2 ด้านการยึดมั่นในศาสนา องค์ประกอบที่ 3 ด้านความมั่นคง
ในสถาบันพระมหากษัตริย์ และองค์ประกอบที่ 4 ด้านความเอื้ออาทร
ต่อสังคม มีด้านละ 1 ตัวชี้วัด ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบความเป็น
เอกมิติในรูปแบบของการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจได้
2. ด้านมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม พบว่า
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม มีทั้งหมด

4 ตัวชี้วัด 1) ค่า KMO เท่ากับ 0.82 อยู่ในระดับดี 2) ค่าไอเกน เท่ากับ 3.91 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง 1 ค่า และ 3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ในช่วง 0.85-0.91 โดยทั้ง 4 ตัวชี้วัด แสดงถึงโครงสร้างเชิงประจักษ์ได้ร้อยละ 77.17 ส่วนองค์ประกอบที่ 1 ด้านการรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี องค์ประกอบที่ 3 ด้านการปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่วเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว และองค์ประกอบที่ 4 ด้านการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง มีด้านละ 1 ตัวชี้วัด ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบความเป็นเอกมิติในรูปแบบของการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจได้

3. ด้านมืองานทำ-มีอาชีพ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ด้านการฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนสู่งาน ทำงานจนสำเร็จ มีทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด 1) ค่า KMO เท่ากับ 0.76 อยู่ในระดับพอใช้ 2) ค่าไอเกน เท่ากับ 3.60 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง 1 ค่า และ 3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ในช่วง 0.80-0.89 โดยทั้ง 5 ตัวชี้วัด แสดงถึงโครงสร้างเชิงประจักษ์ได้ร้อยละ 72 ส่วนองค์ประกอบที่ 2 ด้านการฝึกฝนให้บัณฑิตทำงานอย่างมืออาชีพ มีทั้งหมด 9 ตัวชี้วัด 1) ค่า KMO เท่ากับ 0.77 2) ค่าไอเกน เท่ากับ 5.59 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง 1 ค่า และ 3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ในช่วง 0.58-0.90 โดยทั้ง 9 ตัวชี้วัด แสดงถึงโครงสร้างเชิงประจักษ์ได้ร้อยละ 77.58

4. ด้านเป็นพลเมืองดี พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ด้านการเป็นพลเมืองดีในองค์กรวิชาชีพครู มีทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด 1) ค่า KMO เท่ากับ 0.73 อยู่ในระดับพอใช้ 2) ค่าไอเกน เท่ากับ 3.41 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง 1 ค่า และ 3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ในช่วง 0.67-0.88 โดยทั้ง 6 ตัวชี้วัด แสดงถึงโครงสร้างเชิงประจักษ์ได้ร้อยละ 56.87 ส่วนองค์ประกอบที่ 2 ด้านการส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี มีทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด 1) ค่า KMO เท่ากับ 0.72 2) ค่าไอเกน เท่ากับ 2.99 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง 1 ค่า และ 3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ในช่วง 0.84-0.89 โดยทั้ง 6 ตัวชี้วัด แสดงถึงโครงสร้างเชิงประจักษ์ได้ร้อยละ 74.74 และองค์ประกอบที่ 3 ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมไทย มีทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด 1) ค่า KMO เท่ากับ 0.82 2) ค่าไอเกน เท่ากับ 3.50 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 เพียง 1 ค่า และ 3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ในช่วง 0.64-0.93 โดยทั้ง 5 ตัวชี้วัด แสดงถึงโครงสร้างเชิงประจักษ์ของด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมไทย ได้ร้อยละ 70.02

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากระบวนการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษา พบว่า รูปแบบการพัฒนาของคณะครุศาสตร์ มี 2 ลักษณะ คือ 1) การพัฒนาผ่านรายวิชาในหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็น 2 หมวดหลัก

คือ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะด้าน และ 2) ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีทั้งหมด 7 โครงการ ได้แก่ 2.1) โครงการพัฒนานักศึกษาคณะครุศาสตร์วาระที่ 21 2.2) โครงการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพครูและความพร้อมสู่อาชีพครู 2.3) โครงการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษา ด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน 2.4) โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2.5) โครงการเตรียมความพร้อมจากนักศึกษาคณะครูสู่การทำงานในอาชีพครู 2.6) โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี และ 2.7) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักษาขนบธรรมเนียมประเพณี

2. ผลการพัฒนาตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้านตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 พบว่า 1) ด้านมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มี 5 ตัวชี้วัด 4 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.15-4.58 อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ซึ่งตัวชี้วัดในทุกโครงสร้างย่อยมีความเป็นเอกมิติ 2) ด้านมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มี 7 ตัวชี้วัด 4 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.52-4.75 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งตัวชี้วัดในทุกโครงสร้างย่อยมีความเป็นเอกมิติ 3) ด้านมีงานทำ-มีอาชีพ มี 14 ตัวชี้วัด 2 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.43-4.78 อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ซึ่งตัวชี้วัดในทุกโครงสร้างย่อยมีความเป็นเอกมิติ และ 4) ด้านเป็นพลเมืองดี มี 15 ตัวชี้วัด 3 โครงสร้างย่อย ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในช่วง 4.52-4.88 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งตัวชี้วัดในทุกโครงสร้างย่อยมีความเป็นเอกมิติ

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 กระบวนการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้านของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 พบว่า รูปแบบการพัฒนาของคณะครุศาสตร์ มี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การพัฒนาผ่านรายวิชาในหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็น 2 หมวดหลัก ได้แก่ หมวดที่ 1 วิชาการศึกษาทั่วไป เน้นการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562: 8) ซึ่งเป้าหมายการส่งเสริมในหมวดการศึกษาทั่วไปสอดคล้องกับด้านทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ที่ส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้สึกความเข้าใจในเชิงบวกต่อสังคมไทย เคารพยอมรับการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน และด้านการเป็นพลเมืองดี ที่ส่งเสริมให้บุคคลประพฤติตนให้เป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์ กฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคม รู้หน้าที่ รักษาสิทธิ เคารพกฎกติกาของสังคม ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ส่วนหมวดที่ 2 วิชาเฉพาะด้าน

แบ่งเป็นกลุ่มวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาเอก เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ กล่าวคือ เป็นผู้ที่สามารถเลือกใช้ปรัชญาตามความเชื่อในการสร้างหลักสูตรรายวิชา การออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยี การสื่อสาร การวัดและประเมินผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน สามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กลไกการช่วยเหลือ แก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การเผชิญสถานการณ์ ผักการปฏิบัติ โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้ คู่คุณธรรมจริยธรรม มีวินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562: 5) ซึ่งเป้าหมายการส่งเสริมในหมวดวิชาเฉพาะด้าน สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ที่ส่งเสริมให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบกฎหมายและศีลธรรม เป็นผู้รับผิดชอบ ต่อหน้าที่และต่อสังคม ตลอดจนเป็นผู้ยึดมั่นในความถูกต้อง และด้านมีงานทำ-มีอาชีพ ที่ส่งเสริมให้บุคคลฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนไทย มีความกระตือรือร้น ความทะเยอทะยาน และทุ่มเทแรงกายแรงใจอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ

2. การพัฒนาผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีทั้งหมด 7 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนานักศึกษาคู สูศตวรรษที่ 21 2) โครงการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพครูและความพร้อมสู่อาชีพครู 3) โครงการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษา ด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน 4) โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5) โครงการเตรียมความพร้อมจากนักศึกษาคูสู่การทำงานในอาชีพครู 6) โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี และ 7) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักษามรดกวัฒนธรรมนิยมประเพณีทางสังคม โดย 1) โครงการที่ปลูกฝังส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ได้แก่ โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักษามรดกวัฒนธรรมนิยมประเพณีทางสังคม โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักษามรดกวัฒนธรรมนิยมประเพณีทางสังคม 2) โครงการที่ปลูกฝังส่งเสริมให้นักศึกษามีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ได้แก่ โครงการพัฒนานักศึกษาคูสู่ศตวรรษที่ 21 3) โครงการที่ปลูกฝังส่งเสริมให้นักศึกษามีงานทำ-มีอาชีพ ได้แก่ โครงการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน โครงการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพครูและความพร้อมสู่อาชีพครู โครงการเตรียมความพร้อมจากนักศึกษาคูสู่การทำงานในอาชีพครู และ 4) โครงการที่ปลูกฝังส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นพลเมืองดี ได้แก่ โครงการพัฒนานักศึกษาคูสู่ศตวรรษที่ 21 โครงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

จันทบุรี ซึ่งแนวทางการพัฒนาสอดคล้องกับ วิสัย ชัยโกศล และคณะ (2564) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผ่านการจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนด้านการมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง โดยการจัดโครงการที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน อาทิเช่น 1.1) โครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 1.2) โครงการเทิดทูลสถาบันหลักของชาติ 1.3) โครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย โดยดำเนินการจัดเป็นโครงการย่อย เช่น โครงการจิตอาสานักเรียน โครงการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการส่งเสริมทักษะชีวิต เป็นต้น 1.4) โครงการวันสำคัญเน้นการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ 1.5) โครงการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน 1.6) โครงการคุณธรรมเพื่อสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง 1.7) โครงการประสานสัมพันธ์สร้างสรรค์ การศึกษาโดยให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังค่านิยม เช่น กิจกรรมวันสำคัญของชาติ กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และ 1.8) โครงการชีวิตวิถีใช้กับนักเรียนที่เข้าเรียนใหม่ โดยใช้โครงการนี้เป็นหลักและมีโครงการย่อย ได้แก่ โครงการคุณธรรมจริยธรรม โครงการสถานศึกษาพอเพียง โครงการส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมที่ดีโครงการประชาธิปไตย เป็นต้น 2) การเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนด้านพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงมีคุณธรรม โดยจะบูรณาการโครงการที่ใช้สำหรับพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ 2.1) โครงการสถานนักเรียน 2.2) โครงการคุณธรรมจริยธรรม 2.3) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ 2.4) โครงการส่งเสริมอาชีพ 2.5) โครงการโรงเรียนสีขาว 2.6) โครงการโรงเรียนปลอดภัย และ 2.7) โครงการห้องเรียนของพ่อ 3) การเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนด้านการมีงานทำ-มีอาชีพ โครงการที่ใช้สำหรับพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน โดยแต่ละโรงเรียนมีโครงการที่มีความคล้ายกัน โดยสรุปได้แก่ 3.1) โครงการแนะแนว 3.2) โครงการส่งเสริมอัจฉริยภาพ 3.3) โครงการส่งเสริมคุณธรรม 3.4) โครงการส่งเสริมอาชีพ โครงการหารายได้ระหว่างเรียน และ 3.5) โครงการโรงเรียนเป็นฐานพัฒนาท้องถิ่น 1 ไร่พอเพียง และ 4) การเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนด้านความเป็นพลเมืองที่ดี โดยจะจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนผ่านโครงการเด่นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ได้แก่ 4.1) โครงการสถานนักเรียน 4.2) โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม 4.3) โครงการค่ายวิชาการ 4.4) โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 4.4) โครงการทัศนศึกษา 4.5) โครงการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 4.6) โครงการโรงเรียนคุณธรรม 4.7) โครงการพัฒนานวัตกรรม 4.8) โครงการแนะแนวอาชีพ และ 4.9) โครงการโรงเรียนปลอดภัย ถึงแม้ว่าชื่อโครงการในการพัฒนาพื้นฐาน 4 ด้าน จะแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา แต่วัตถุประสงค์และกิจกรรมที่ใช้ปลูกฝังและส่งเสริมมีความใกล้เคียงกัน

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ซึ่งในการศึกษานี้ ผู้วิจัยมีการปรับค่าในองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ด้าน ให้เป็นวิชาการมากขึ้น ขยายนิยามศัพท์เพื่อให้สามารถสร้างตัวชี้วัดสำหรับวัดและประเมินผลได้ และรวมองค์ประกอบบางด้านที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันสูง โดยตัวชี้วัดผู้วิจัยปรับปรุงมาจากการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2564 (คณะอนุกรรมการอำนวยการทดสอบ, 2564: 6-9) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

- 1) ด้านมิติทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มี 4 โครงสร้างย่อย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1.1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง มี 2 ตัวชี้วัด 1.2) การยึดมั่นในศาสนา มี 1 ตัวชี้วัด 1.3) ความมั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ มี 1 ตัวชี้วัด และ 1.4) ความเอื้ออาทรต่อสังคม มี 1 ตัวชี้วัด
- 2) ด้านมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มี 4 โครงสร้างย่อย 7 ตัวชี้วัด ได้แก่ 2.1) การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี มี 1 ตัวชี้วัด 2.2) การปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี สิ่งที่ดีงาม มี 4 ตัวชี้วัด 2.3) การปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี มี 1 ตัวชี้วัด และ 2.4) การสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง มี 1 ตัวชี้วัด
- 3) ด้านมีงานทำ-มีอาชีพ มี 2 โครงสร้างย่อย 14 ตัวชี้วัด ได้แก่ 3.1) การฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนผู้งานทำงานจนสำเร็จ มี 5 ตัวชี้วัด และ 3.2) การฝึกฝนให้บัณฑิตทำงานอย่างมีอาชีพ (รวมด้านการฝึกฝนให้บัณฑิตทำงานเป็นกับด้านการสนับสนุนบัณฑิตมีอาชีพมีงานทำ) มี 9 ตัวชี้วัด และ 4) ด้านเป็นพลเมืองดี มี 3 โครงสร้างย่อย 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.1) การเป็นพลเมืองดีในองค์กรวิชาชีพครู มี 6 ตัวชี้วัด 4.2) การส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี มี 4 ตัวชี้วัด และ 4.3) การเป็นพลเมืองดีในสังคมไทย มี 5 ตัวชี้วัด

ซึ่งผลการตรวจสอบคุณโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 พบว่า มีคุณภาพทั้งด้านความตรงเชิงพินิจ คุณภาพด้านความเที่ยง (ความสอดคล้องภายใน) และคุณภาพด้านความเป็นเอกมิติ หมายความว่า แบบประเมินพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นสามารถที่จะนำไปใช้ประเมินเพื่อสะท้อนระดับพื้นฐาน 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 เป็นแนวคิดเชิงนโยบายซึ่งไม่พบหลักการหรือแนวคิด (ทฤษฎี) อื่นที่ใกล้เคียงจึงไม่สามารถอภิปรายเชื่อมโยงโครงสร้างดังกล่าวไปยังทฤษฎีอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่สามารถอภิปรายผลในเชิงความสอดคล้องด้านโครงสร้างหรือองค์ประกอบได้ แต่การศึกษานี้จะเป็นแนวทางสำหรับการนำแนวคิดมาเปลี่ยนเป็นหลักการที่สามารถวัดและประเมินผลได้ตาม

ตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อันจะทำให้แนวคิดดังกล่าวปรากฏหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน สามารถนำไปวางแผนพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร หรือคณาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถนำแบบประเมินพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ไปใช้ในการประเมินสมรรถนะนักศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงนโยบายเพื่อยกระดับพื้นฐาน 4 ด้าน ให้กับนักศึกษา

1.2 ผู้สนใจสามารถนำรูปแบบการพัฒนานักศึกษาคูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ไปศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงนโยบายเพื่อยกระดับพื้นฐาน 4 ด้าน ให้กับผู้เรียนในสถาบันของตน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้สนใจสามารถนำตัวชี้วัดของโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พ.ศ. 2560 ที่ได้จากการวิจัยไปขยายผลต่อ อาจจะเป็นการเพิ่มหรือปรับปรุงตัวชี้วัดให้สอดคล้องครอบคลุมมากขึ้น หรือการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้างจากชุดตัวชี้วัด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562. [online]. เข้าถึงได้จาก : https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/E/056/T_0012.PDF. 2565.
- กระทรวงศึกษาธิการ. น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติและปลูกจิตสำนึกความรักชาติ ศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์. [online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.moe.go.th/>. 2565.
- คณะอนุกรรมการอำนวยการทดสอบ. ประกาศคณะอนุกรรมการอำนวยการทดสอบ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเครื่องมือทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2564. [online]. เข้าถึงได้จาก : <http://edu.vru.ac.th/main/wp-content/uploads/2021/12/tbase2564.pdf>. 2565.

พจนานา สวัสดิ์. อว.จับมือ 11 มหาวิทยาลัยราชภัฏสร้าง “วิศวกรรม
สังคม” ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ. [online]. เข้าถึงได้
จาก : <https://www.mhesi.go.th/index.php/pr-executive-news/4170-11.html>. 2566.

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ
ยุทธศาสตร์. [online]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.rbru.ac.th/>. 2565.

วิชัย ชัยโกศล และคณะ. (2564). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวง
รัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในพื้นที่
รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 13. นครราชสีมา:
กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 13.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2014).
Multivariate data analysis. Upper Saddle River,
NJ: Prentice Hall.

Hennink, M., & Kaiser, B. N. (2022). Sample sizes for
saturation in qualitative research: A systematic
review of empirical tests. **Social Science &
Medicine**. 5 (November): 1-10.

Tavakol, M. & Wetzel, A. P. (2020). Factor Analysis: a
means for theory and instrument development
in support of construct validity. **International
Journal of Medical Education; Nottingham**. 11
(November): 245-247.